

Vergaderjaar 2024–2025

30 079

VMBO

31 524

Beroepsonderwijs en Volwassenen Educatie

Nr. 124

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 oktober 2024

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft mij gevraagd om te reageren op een brief van een oud-ihno- en -mbo-docent over het in 2024 geactualiseerde examenprogramma Economie en Ondernemen. De auteur maakt zich zorgen over de rol van de SLO binnen de actualisatie en is van mening dat het vak onrecht wordt aangedaan door onder andere het onderdeel Administratie flink te marginaliseren.

Beroepsgerichte profielen in het vmbo

Het beroepsgerichte programma Economie en Ondernemen is een van de tien beroepsgerichte profielen in het vmbo. In 2016 zijn deze profielen ingevoerd in de basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte en gemengde leerwegen van het vmbo als antwoord op de teruglopende leerlingenaantallen en de continue noodzaak om het beroepsgerichte curriculum te laten aansluiten op de ontwikkelingen in het mbo en op de arbeidsmarkt.

Actualisering van het beroepsgerichte profiel Economie en Ondernemen

Het examenprogramma bestaat uit vier profielmodules die elke E&O-leerling volgt: Commercieel, Secretarieel, Logistiek en Administratie. Daarnaast kiezen leerlingen – afhankelijk van de leerweg – twee tot vier beroepsgerichte keuzevakken, zoals ondernemen, financieel en administratief beheer of internationale handel.

In maart 2021 is het ministerie benaderd door het Platform Economie en Ondernemen, de vakvereniging van de economische praktijkdocenten en de Stichting Platforms vmbo (SPV) met het verzoek om het examenprogramma te actualiseren. Het platform signaleerde dat de inhoud van het vak niet meer aansluit op de ontwikkelingen in het mbo en de beroepspraktijk en dat op de arbeidsmarkt vooral in de retail- en logistieke sectoren veel behoefte is aan personeel, terwijl het examenprogramma

nog steeds de nadruk legt op secretariële en administratieve werkzaamheden waar – zeker op mbo2-niveau – nauwelijks werk is.

Op verzoek van het Ministerie van OCW heeft het Platform Economie en Ondernemen vervolgens een voorstel gedaan voor een actualisering van het examenprogramma. In dit voorstel zijn de profielmodules Administratie en Secretarieel opgegaan in één vernieuwde profielmodule: Office & Support. Het platform stelt deze wijziging voor, omdat er in de afgelopen jaren veel banen in de zakelijke dienstverlening zijn verdwenen dankzij automatisering. Daar staat tegenover dat er juist goede arbeidsmarktperspectieven zijn in Service en support, Retail en e-commerce en in de logistiek. Ook het aanbod van mbo-opleidingen is verschoven naar deze arbeidsmarktperspectieven. Het platform constateert terecht dat we leerlingen niet moeten opleiden voor niet-meer bestaande beroepen.

Het ministerie heeft vervolgens de SLO, het CvTE en Cito de opdracht gegeven om een vakvernieuwingscommissie samen te stellen, bestaande uit docenten uit het vmbo én mbo en curriculumexperts. Aan de hand van het concept-examenprogramma Economie en ondernemen (nieuwe stijl) zijn een syllabus en CSPE uitgewerkt. Gedurende de schooljaren 2022–2023 en 2023–2024 hebben 23 pilotscholen het conceptprogramma en het pilot-CSPE uitgetoetst. Aan de hand van de feedback zijn het definitieve examenprogramma en syllabus samengesteld. Vanaf schooljaar 2024–2025 kunnen vmbo-scholen met het profiel Economie en Ondernemen in leerjaar 3 met het nieuwe programma starten. De Stichting Platforms vmbo ontsluit door middel van de website www.bijbscholingvmbo.nl een bijbehorend bij- en nascholingsaanbod voor het geactualiseerde vak, want alleen als praktijkdocenten op de hoogte zijn van de actuele ontwikkelingen en inzichten op hun vakgebied kan de kwaliteit van het onderwijs gegarandeerd worden.

Actualisatie van het beroepsgerichte curriculum

Ik heb uw Kamer eerder geïnformeerd over de ontwikkelingen bij Economie en Ondernemen.¹ De vernieuwing van het examenprogramma Economie en Ondernemen staat niet op zichzelf, maar is onderdeel van de actualisatie van alle beroepsgerichte profielen, waarover ik u afgelopen zomer geïnformeerd heb door middel van de brief «Meer waardering voor praktijk in het funderend onderwijs».² Deze actualisatie vindt plaats in nauw overleg met de docentenplatforms van de verschillende profielen en de Stichting Platforms vmbo (SPV). Na deze overleggen is de opdracht tot actualisatie verstrekt aan de SLO, CvTE en Cito, zoals dat de gangbare weg is.

Daarnaast wil ik benadrukken dat ik sta voor hoogwaardige kwaliteit van het onderwijsaanbod. De nadruk van verschillende lesinhouden zijn wellicht verschoven, maar een onderdeel als «koffie aanbieden aan de klant» staat noch in het examenprogramma, noch in de syllabus als eindterm beschreven, enkel als voorbeeldactiviteit voor het bieden van hulp en ondersteuning binnen het verlenen van service voor, tijdens en na de verkoop (eindterm P/EO/2.1.1).

De SLO, het CvTE en Cito hebben een examenprogramma, syllabus en eindexamen geproduceerd dat staat voor een sterk praktisch en eigentijds vak, waar leerlingen veel kennis en ervaring opdoen in een context die

¹ Kamerstuk 31 524, nr. 601.

² Kamerstuk 31 293, nr. 697; Kamerstuk 30 079, nr. 122.

aansluit op de beroepspraktijk en leerlingen laat kennismaken en enthousiasmeren op herkenbare sectoren waar zij in zouden kunnen doorstromen.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
M.L.J. Paul